Grigore Constantinescu

Comuna

BELEȚI-NEGREȘTI

PITEŞTI

MMXV

BELEŢI–NEGREŞTI

COMPONENŢĂ: Comuna este formată din 4 sate: **Zgripceşti**; Beleţi; Lenţea; Negreşti.
DISTANŢA FAŢĂ DE REŞEDINŢA JUDEŢULUI: 38 km.
SUPRAFAŢĂ: 48,1 km^2.
POPULAŢIE: 1.941 locuitori [986 M + 955 F] (2011).

ATESTARE DOCUMENTARĂ:

Beleţi – 1526 [7034] august 29 (DRH, B, ŢR, vol. III, doc. 32)● **Negreşti** – 1571 [7080] octombrie 11 (DRH, B, ŢR, vol. VII, doc. 71).

În contextul localităților componente, cea mai veche atestare documentară se consemnează în cazul satului Beleți.

Așezarea este atestată documentar inițial în zapisul din 29 august 1526, prin care călugărița Magdalina își lasă averea moștenitorilor săi; printre martori, se numără și „Stoica, spătar din Beleți".

Sit arheologic: Existenţa anterioară a unei comunităţi umane pe teritoriul actual al localităţii Beleţi este atestată prin tezaurul de monede geto-dacice de tip Filip al II-lea descoperite, precum şi prin tumulii din epoca bronzului timpuriu de pe teritoriul satului Negreşti cercetaţi arheologic de prof. Eugenia Popescu şi Romeo Maschio de la Muzeul judeţean Argeş, în 1977.

TOPONIMIE:

- **Beleţi** – toponim care indică o caracteristică a locului sau a locuitorilor, provenind din tema slavă *bel* ≈ „alb", în antiteză semantică, fiind Negreşti, sat component al comunei. Numele satului Beleţi este asociat, însă, prin tradiţie, cu temerarul domnitor al Ţării Româneşti, Vlad Ţepeş, cel care „ar fi construit, în aceste locuri, o casă pentru judecarea boierilor «hicleni», inamici ai domnului, loc unde Ţepeş ar fi pedepsit exemplar, prin tragere în ţeapă, pe cei ce au făcut rău ţării".

- **Lenţea** – toponim derivat, prin afereză, din numele propriu Elena, *Lenţea* fiind, potrivit unor documente locale, deţinătoarea unor proprietăţi întinse în aria actuală a satului.

- **Negreşti** – toponim social colectiv cu valoare antonimică în raport cu Beleţi. La origine, un antroponimic format pe baza unei porecle – *Negrea*, poreclă ce viza o particularitate fizică individuală a unuia dintre fondatorii aşezării.

- **Zgripceşti** – nume topic format pe baza apelativului *zgripcă* (termen popular, cu sens depreciativ, pentru „vioară"), indicând, cu evidentă nuanţă peiorativă, ocupaţia unor locuitori din sat, lăutari de profesie. Denumirea anterioară a satului: Negreştii de Jos.

SPECIFIC ETNOCULTURAL:

Arhitectură populară musceleană. Construcţiile de locuit prezintă, sub raportul elevaţiei, un parter amenajat ca depozit de produse agricole, şi, parţial, ca bucătărie; un etaj cu plan, în general, bicameral, cu accese separate din sală. Edificiile mai vechi (de la sfârşitul secolului al XIX-lea şi începutul secolului XX) au ample decoruri în stucatură (glastre de flori, motive geometrice variate). Noile construcţii prezintă un plan extins; în edificarea acestora, folosindu-se, cu precădere, cărămida.

Port popular tradiţional specific zonei Muscel.

Meştere renumite în arta ţesutului şi a cusutului: Zoia Elisabeta Stăncilă– fostă şefă de secţie la Cooperativa meşteşugărească Topoloveni, Victoria Cristea (n. 1936) şi Maria Diţu (n. 1931) specializate în confecţionarea: iilor, cămăşilor bărbăteşti, fotelor, vâlnicelor, prosoapelor, şervetelor, feţelor de masă, mileurilor pe care le realizau pentru Cooperativa meşteşugărească Topoloveni.

În domeniul artei populare, s-a remarcat, în fazele finale ale concursurilor naţionale din perioada anilor 1956–2006, creatorul popular Dumitru Lăutaru din Beleţi-Negreşti care a obţinut premii pentru împletituri din răchită.

Din amplul repertoriu al folclorului coregrafic zonal, prezintă elemente de particularizare locală dansurile: Alunelul vechi, Ardeleanca, Brâul, Brâul de la Beleţi, Brâul mărunţel de la Beleţi, Bumbacul, Cârjalia, Ceardacul, Costoreanca, Drumul naibii, Dura, Feţilii, Floricica, Foişoreanca, Haţegana de la Beleţi-Negreşti, Hoina, Hora în două părţi, Hora la patru, Hora Nuţii, Jianu, Joiana, Lozeasca, Mândruliţa, Murguleţul de la Beleţi, Oleanul, Petrişorul, Polca pe furate, Rindeaua, Romanul, Rozeasca, Sitilii, Sultănica, Ţarina, Vlăşcencuţa, Zuralia.

Zonă de iradiere a cântecului şi dansului popular determinată de prezenţa unor generaţii succesive de lăutari în satul Fureşti.

Târg tradiţional desfăşurat cu prilejul zilei de Adormirea Maicii Domnului (15 august) în satul Negreşti.

PATRIMONIUL CULTURAL-ISTORIC:

✚**Biserica Beleţi** «Sf. Nicolae; Cuvioasa Paraschiva» [1852-1853]~ctitorită de obştea satului, pe locul unei biserici de lemn „neîncăpătoare", vândută satului Călugăriţa •pictură murală: Alexie zugrav [1853]; restaurată de: Gheorghe Manu-Godeni [1934]; Marian Stama [1995].

✚**Biserica Negreşti** «Sf. Nicolae; Sf. Teodor Tiron; Cuvioasa Paraschiva» [1863-1865]~ctitorită de pr. Constantin Arsene, Neacşa, soţia sa, şi obştea satului •intervenţii: consolidarea turlei [1907]; refacerea acoperişului [1929] •pictură murală: Ilie zugrav-Piteşti [1865]; repictată de Gabriel Dogărescu-Bucureşti [1973]; restaurată de Marian Stama [1995].

✚**Biserica Zgripceşti** «Adormirea Maicii Domnului» [1860-1861]~ctitorită de pr. Sima, diacon Arsene Zgripcescu •intervenţii: 1927, 1962, 1986 •pictură murală: Ilie, Voicu şi Neculae [1861]; repictată de Vasile Ionescu-Boţeşti [1927].

†**Cruci de piatră**: **Beleţi**: XVII –[▲]– în centrul satului; 1719-1720 [7228] –[▲]– în centrul satului ■~**Negreşti**: 1707 [7216] decembrie 6 –[▲]– în curtea bisericii.

‡**Monument eroi**: **Beleţi** [1877; 1913; 1916-1918; 1941-1945]; autor: V. Mezzaroba (1946) – lângă Magazinul alimentar Beleţi.

În cursul luptelor pentru apărarea unității și independenței naționale a României, au căzut eroic la datorie 83 locuitori ai comunei Beleți-Negrești, numărul eroilor menționați nominal în monumentalul volum «Argeș. Cartea eroilor» fiind raportat la evenimente de importanță fundamentală în istoria neamului românesc: Războiul de independență [3], Primul război mondial [56], Al doilea război mondial [24].

✪ **BELEȚEANU NICODIM** [1632-?] – „egumen al Mănăstirii Negru Vodă din Câmpulung-Muscel, care a redat monumentului religios, prin lucrările efectuate, vechea sa splendoare".

✪ **LĂZĂRESCU GHEORGHE** [1908-?]– preot; susţinute preocupări gospodăreşti: asigură financiar consolidarea bisericilor din Fureşti şi Boţeşti, repictarea bisericii Boţeşti, pe care o înzestrează cu un iconostas de lemn. Efectuează cercetări sociologice în Basarabia [1934]. Funcţionează ca preot la: Fureşti [1936-1940], Boţeşti [1940-1963], Ştefăneşti-Ilfov [1963-1968], Biserica „Sf. Împăraţi" - Bucureşti [1968-2004]. Distins cu „Brâul roşu" [1942], rangul de „iconom stavrofor" [1961] şi Crucea patriarhală".

✪ **MĂRINESCU AUREL** [1898-1956] – judecător; prim-procuror, prim-președinte la Tribunalul Câmpulung-Muscel; magistrat martir: credincios principiului „Pereat mundus, fiat justitia", admite, în 1946, contestaţia omului politic Ion Mihalache căruia i se refuzase dreptul de a candida la alegerile parlamentare; demisionează din magistratură şi se ascunde de Securitate timp de 10 ani, la nepotul său, Aurel Boştenaru, unde a decedat; acesta îl îngroapă pe ascuns în grădina casei, transferându-i, în secret, peste ani, osemintele la Cimitirul Bellu. Autor al volumului postum «Instaurarea conducerii comuniste în România. Mărturisiri 1946-1953», București, 2000.

✪ **POPESCU CONSTANTIN** [1872-1935] – institutor, publicist; învăţător la Priboieni [1899-1935]; adept al doctrinei coperatiste; coautor al volumului de teatru «Şcoala şi Oştirea. Jurămintele strâmbe. Doctorul de plasă şi logofătul Călin» [1904].

✪ **POPESCU ŞTEFAN** [1902-1986] – dascăl de mare prestigiu al învăţământului şcolar românesc; coordonator al volumului «Anuarul învăţământului primar» [1933].

✪ **POPESCU GHEORGHE** [1911-1972,Bucureşti] – folclorist; coregraf; publicist; a valorificat inteligent, pe scenă şi în scrieri, dansurile populare tradiţionale din zonă. Autor al volumelor semnate Gheorghe Popescu-Judeţ: «Jocuri populare româneşti» [1959], «Jocuri populare din regiunea Argeş» [1963] şi «Jocuri populare din Muscel-Bran» [1965].

✪ **POPESCU VALERIAN** [1912, Negreşti-?] – medic stomatolog, profesor la Institutul de medicină şi farmacie din Bucureşti [1949-1986]. Autorul volumelor: «Tehnici curente în chirurgia stomatologică» [1961], «Chirurgia buco-maxilo-facială» [1964], «Urgenţe în stomatologie» [1971], «Unele principii de bază în tratamentul tumorilor maligne buco-maxilo-faciale» [1974], «Radiografie stomatologică» [1985].

✪ **RĂDULESCU-CODIN CONSTANTIN** [1875,Zgripceşti-1926, Priboieni] – învăţător şi revizor şcolar al judeţului Muscel; folclorist muscelean remarcabil, culegător de proză folclorică: «Îngerul românilor», «Făt-Frumos», «Cojocul lui Sărăcilă», «Din trecutul nostru» şi poezie populară: «Din Muscel», «Cântece poporane». Director al revistelor: „Prietenul nostru" şi „Gazeta ţăranilor din Muscel"; colaborator la publicaţiile: „Convorbiri literare", „Neamul românesc", „Ramuri", „Sămănătorul", „Vremea nouă". Autor al volumelor: «Monografia comunei Priboieni-Muscel» [1904], «Legende, tradiţii şi amintiri istorice adunate din Oltenia şi din Muscel» [1910], «Muscelul nostru. Comuna Corbi şi locuitorii săi» [1922], «Dragoslavele. Trecutul comunei» [1923], «Câmpulungul Muscelului. Istoric şi legendar» [1925], «Literatură, tradiţii şi obiceiuri din Corbii-Muscelului» [1929] ş. a.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ:

Grigore Constantinescu– *Argeșul monumental – enciclopedie patrimonială*, Pitești, 2011, p. [543-546] – 48-49; http://judete.biz/localitati-arges/; Ion Popescu-Argeşel – *Judeţul Argeş*.

–[▲]– Monument istoric şi de artă

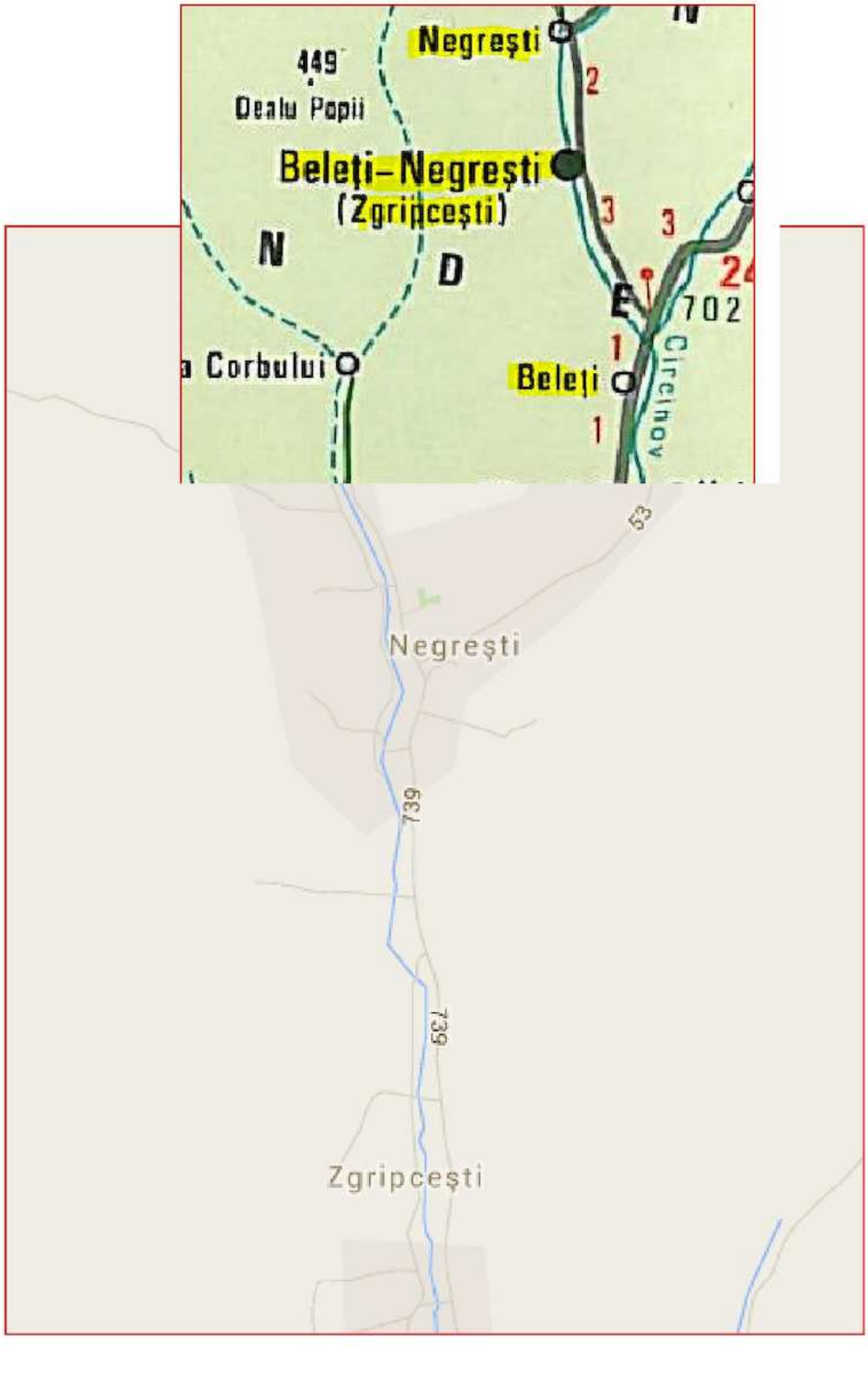
Negreşti
449
Dealu Popii
Beleţi-Negreşti
(Zgripceşti)
N
D
2
3
3
E
702
1
Beleţi
1
Circu
Corbului
53
Negreşti
739
739
Zgripceşti

PRIMĂRIA COMUNEI BELEŢI-NEGREŞTI.

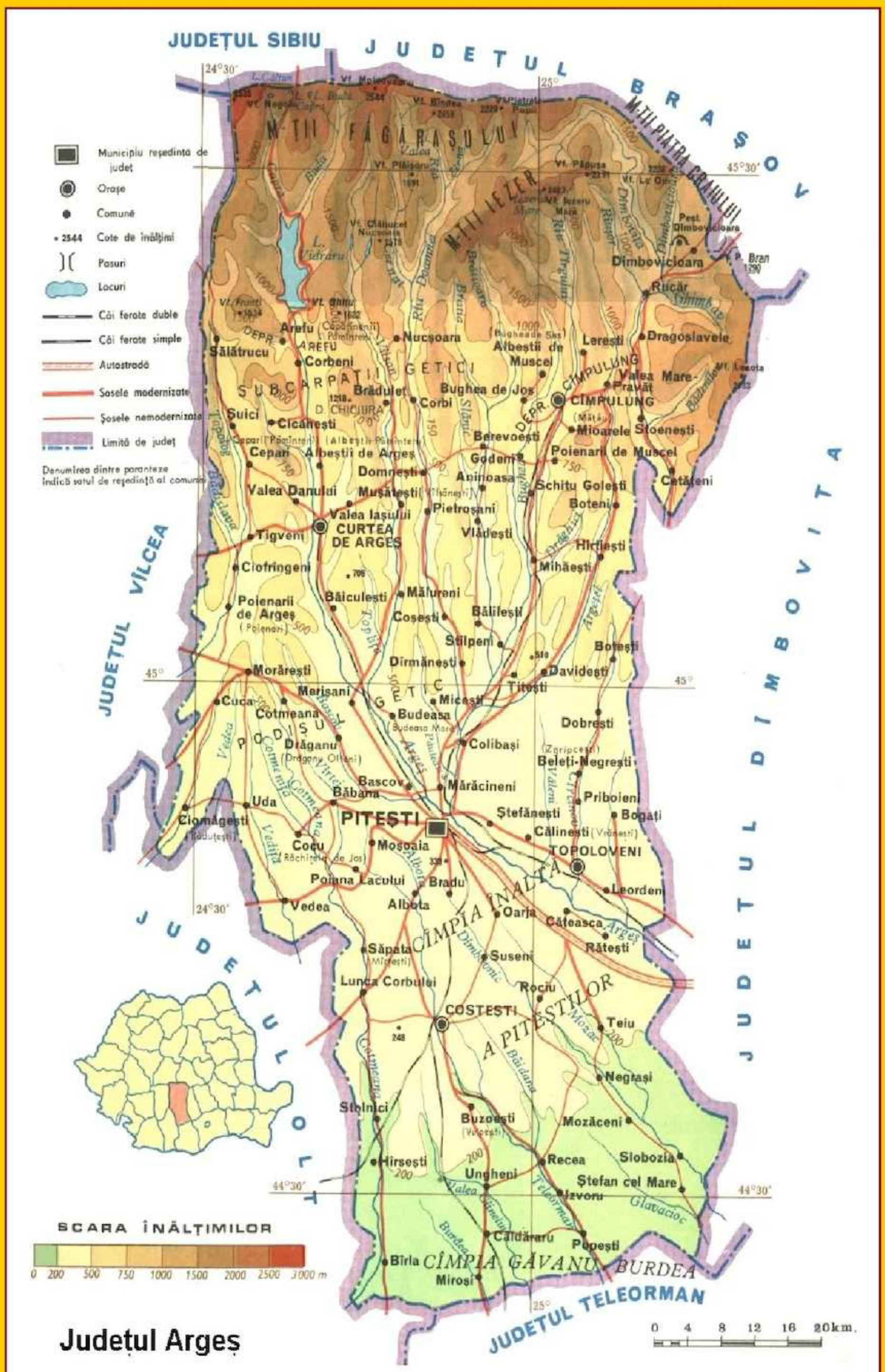

Județul Argeș